

Cambridge University Press

978-1-108-05370-9 - Bibliotheca Judaica Antichristiana: Qua Editi Et Inediti Judaeorum

Adversus Christianam Religionem Libri Recensentur

Giovanni Bernardo De Rossi

Excerpt

[More information](#)

ERUDITO LECTORI

JOH. BERN. DE-ROSSI

Illustratis hebraicis editionibus sec. xv et ineuntis xvi, secretiorem alteram ag-gredimur hebraicae bibliographiae ac litteraturae partem quae monumentorum raritate ac gravitate cum prioribus il-lis videtur contendere. Siqui sunt li-bri rarissimi, siqui minus noti, sunt sane judaici antichristiani, ii praeser-tim qui sunt in nos paullo acerbiores, injurii, virulenti, blasphemi. Judaei tanta arte eos occultant, tam caute cu-stodiunt, ut nosse, videre, extorquere sit difficillimum. Ex quo fit, ut non modo ad christianorum manus raro de-veniant, sed et sint iis plerumque igno-ti, et ex tot nostris polemicis scripto-ribus paucissimos reperias qui eorum

Cambridge University Press

978-1-108-05370-9 - Bibliotheca Judaica Antichristiana: Qua Editi Et Inediti Judaeorum
Adversus Christianam Religionem Libri Recensentur

Giovanni Bernardo De Rossi

Excerpt

[More information](#)

unum vel alterum viderint. Li soli excipiendi, quos christiani ipsi, qui eos non reformidant, ediderunt, quibus et sua stat raritas. Qui de iis agunt utriusque nationis bibliographi, sunt et ipsi rariores et imperfecti. Porro si revincendi sunt judaei, si eorum arma retundenda, si christiana religio ab eorum cavillationibus vindicanda, libri hi diligenter sunt cognoscendi. Primus hic est isque necessarius ad pugnam ac confutationem gradus. Poscit hoc ecclesiae dignitas et christiani theologi munus. Patet hinc instituti nostri nostraeque hujus exiguae *Bibliothecae* utilitas et usus, quae singula haec judaeorum scripta accurate recenset. In eorum numero inedita plurima et ignota, plurima quae nos ipsi, ne quid ad opellae perfectionem deesset, multo studio, labore et aere feliciter corrasimus.

Dab. Parmae die x martii MDCCC.

Cambridge University Press

978-1-108-05370-9 - Bibliotheca Judaica Antichristiana: Qua Editi Et Inediti Judaeorum
Adversus Christianam Religionem Libri Recensentur

Giovanni Bernardo De Rossi

Excerpt

[More information](#)

BIBLIOTHECA JUDAICA ANTICHRISTIANA.

*Asteriscus designat opera quae in auctoris
bibliotheca reperiuntur.*

A

1 **A**bendanae Jacobi *Disputatio epistolaris cum Ant. Hulsio*, heb.-l. 4. Lugd. B. 1669.

Disquiritur de gloria majori templi 11, constatque quinque Hulsii, ac tribus nostri epistolis. Extat etiam ad calc. *Nuclei prophetici* 4. ib. 1683. V. Wolf. τ. i. p. 579. Hisp. ejus vers. *Cuzari* V. sub R. Jeh. Levita.

2 * Abraham Gher seu Proselyti Cordubensis *Fortaleza del Judaismo y confusion del extraño, Munimen Judaismi ac confusio extranei*, hispanice ms.

Ineditum opus, Scabtaeo, Bartoloccio, Wolfio doctioribusque reliquis judaeorum ac christianorum bibliographis ignotum, cujus bina in bibliotheca nostra extant exempla. Auctor est christianae religionis apostata seu ex christiano judaeus, unde nomen Gher seu Proselyti assumpsit, nec dubito quin sit Abraham ille Peregrinus, quem in *Relatione*

Cambridge University Press

978-1-108-05370-9 - Bibliotheca Judaica Antichristiana: Qua Editi Et Inediti Judaeorum
Adversus Christianam Religionem Libri Recensentur

Giovanni Bernardo De Rossi

Excerpt

[More information](#)

6

sua *poetarum hispanorum* p. 54 laudat Barrios, et ex eo Wolfius t. III *Biblioth. heb.* p. 60 sub n. CXXXVII c., quin tamen alteruter ullam ejus patriae, aetatis ac polemici hujus scripti mentionem injiciat. Cordubensem se auctor ipse appellat ad calcem praefationis, *Abraham Guer de Cordova*, scriptoresque ac sectae quas commemorat, evincunt eum exeunte sec. XVI et ineunte XVII floruisse. Extranei nomine in titulo christianum is intelligit, quem potissimum refutat. Totum opus in duas partes dividitur, quarum altera XXIII, altera XXX capita complectitur. Ita unum ex duobus meis exemplis paullo antiquius. In recentiori altero ea partium divisio deest, ac numerantur capita LIII. Prior pars agit de scientiarum utilitate, de Dei existentia ejusque unitate ac simplicitate, multisque capitibus contra personarum distinctionem, pluralitatem, trinitatem, Messiae ac Christi divinitatem et imaginum cultum disputat. Posterior de divina lege, ejusque perfectione, sanctitate, veritate, immutabilitate, de promissi Messiae certitudine, ejus genere, patria, ortu, titulis, arguuntur qui ajunt eum advenisse, LXX Danielis hebdomadae aliaque christianorum argumenta expenduntur, isque adhuc venturus ostenditur, postremo potiora legis praecepta ac mysteria explanantur. Operis notitiam,

Cambridge University Press

978-1-108-05370-9 - Bibliotheca Judaica Antichristiana: Qua Editi Et Inediti Judaeorum
Adversus Christianam Religionem Libri Recensentur

Giovanni Bernardo De Rossi

Excerpt

[More information](#)

7

titulum, et integrum testimonium ex cap. xx
secundae partis jam ab anno 1773 doctis
suppeditavimus in tractatu nostro *Della va-
na aspettazione degli ebrei* pag. 11 in notis.
Hebraice illud sub titulo צריח בית אל *Tur-
ris domus Dei* transtulit Marcus Luzzatus.
Vide infra sub hoc nomine.

3 Abraham ben Chasdai ויכוח הדת *Vicùach
adàth, Disputatio de religione* ms.

De ea tamquam anonymi auctoris l'Em-
pereur in not. ad *Bavà kamà* p. 70, Hot-
tingerus *Thes. phil.* p. 48, et Wolfius T. II
p. 1292. At vero ab Abrabanele *Comm. in
proph. post.* fol. 78 col. 3 media tribuitur
R. Abr. ben Chasdai, ut notat id. Wolfius
T. IV pag. 763. Latine se eam vertisse re-
statatur l'Empereur in *Epist. ad Schraderum*.

4 * Abravanel R. Isaac פוש על נביאים
אחרונים *Perùsc hal nevùim acharonim, Com-
mentarius in prophetas posteriores, seu Isa-
iam, Jeremiam, Ezechielem ac XII minores,*
in fol. Pisauri an. 280, Chr. 1520.

Recusus est Amstelodami anno 401 seu
1641. Sed prior editio, integrior et rarior,
praeferenda, de qua *Annales* nostri nuper-
rime editi *hebraeo-typ. a MDI ad MDXL* p.
20. Antiquae reliquae, quas le Longius,
Maittairius, Wolfius, Maschius, Boissi re-
censent, sine anno et loco, Pisauensis 1511
ac Soncinenensis 1520, falsae sunt. V. *Anna-*

Cambridge University Press

978-1-108-05370-9 - Bibliotheca Judaica Antichristiana: Qua Editi Et Inediti Judaeorum
Adversus Christianam Religionem Libri Recensentur

Giovanni Bernardo De Rossi

Excerpt

[More information](#)

8

les heb.-typ. sec. XV p. 176 et a *MDI ad MDXL* pag. 52 et 57. Sat notus est antichristianus Abarbanelis, seu Abravanelis, ut rectius eum appellant judaei hispani, ejusque operum character. „ Fuit infensissimus, inquit Bartoloccius *Bibl. rabb. t. III* p. 875, christianorum in Scripturis apertus inimicus, ut mirum sit eo tempore quo calamo maledicta in christianos scripto exarabat, eodem quoque ut ita dicam momento principibus christianis adulabatur. Christianorum consortia non evitabat, sed fovebat mansuetudine, familiaritate, animi alacritate et diceriis ita jucunde prolatis, ut eum alterum christianum credidisses; intus tamen versipellis venenum fovebat, quod atramenti commixtum liquore contra christianam religionem evomuit in chartas. Illius blasphemias in Christum Domini, in ejus ecclesiam, in summum pontificem, cardinales, episcopos, totumque clerum, et christianos omnes, praesertim Romanos, per omnes fere Commentarios sacrae scripturae sparsim disseminavit. Praecipue vero in Commentariis super prophetas posteriores, quos ita foedavit, ut vix pagina sit quae ab hac pestifera lue immunis inveniat „. » Persuasissimi sunt judaei, notant *Acta erudit. Lips.* an. 1686 p. 528, hunc doctorem cuncta christianorum argumenta solidissime solvisse, ut nulla elaben-

Cambridge University Press

978-1-108-05370-9 - Bibliotheca Judaica Antichristiana: Qua Editi Et Inediti Judaeorum
Adversus Christianam Religionem Libri Recensentur

Giovanni Bernardo De Rossi

Excerpt

[More information](#)

di rima supersit, omnemque eorum doctrinam funditus evertisse. Nec nisi magna de hocce suo heroe venditat gens palabunda, non vulgaria in eo quaerens fictae spei gloriosi redemptoris praesidia ». Potissimum autem ex ejus *Commentario in proph. posteriores* „ instructissimum mataeologiae judaeicae, quatenus fidei christianae directe opposita est, promptuarium peti „ recte observaverat etiam Pfeifferus in praef. ad Lipsiensem nostri auctoris edit. *Commentarii in proph. priores*. Quae in nostro hoc *Commentario* ad Isai. LII et LIII adversus nos habet Abravanel, seorsim cum antidoto ac refutatione sua edidit l'Empereur 8. Lugd. Bat. 1631 et Franequ. 1687, eaque heb. et lat. disputantium examini subjecit Granbergius 4. Lond. Scanorum 1723. Quae ad Isai. xxxiv et Obadiam, latine vertit ac confutavit Schnellius 4. Altorfi 1647, et quoad Obadiam, etiam Pfeifferus in *Tract. phil. anti-rabb.* 4. Wittenb. 1664 et 1670, ejus vero pseudhermeniam ad Isai. VII, VIII, IX in *Commentatione anti-rabb.* Gryphiswald. edita Koppenius repulit. V. Wolf. T. I p. 632, III p. 541, et IV p. 876.

5 * Ejusdem מרכבת המשנה *Marchèved ammiscenè*, *Currus secundus vel duplex*, seu *Comm. in Deuteronomium*, in fol. Sabionetae an. 311, Chr. 1551.

Cambridge University Press

978-1-108-05370-9 - Bibliotheca Judaica Antichristiana: Qua Editi Et Inediti Judaeorum
Adversus Christianam Religionem Libri Recensentur

Giovanni Bernardo De Rossi

Excerpt

[More information](#)

10

Antichristiana loca haec sola servat princeps ac rarissima editio, in reliquis rejecta. De hisce locis et editione ipsa conferantur quae fuse diximus alibi *Annali ebreo-tip. di Sabioneta* pag. 10, ac seqq. Ex ea plurima in christianam fidem directa posse restitui jam dudum observaverat Wulferus in animadvers. ad *Theriacam judaicam* p. 138.

6 * Ejusd. מַעֲיִי הַשְׁעָה *Majend ajescuà*, *Fontes salutis*, seu *Comm. in Danielelem*, in 4. Ferrariae an. 311, Chr. 1551 et Amstelod. 407, Chr. 1647.

Ita Ferrariae prior editio, non CPoli, Soncini, Neapoli, Monopoli, Venetiis, ut frustra pluribus congestis erroribus a plerisque bibliographis putatum est, quorum nonnulli et in anni descriptione errarunt. V. *Comm. nostrum hist. de typogr. heb. Ferrar.* p. 18-22, et *Annal. heb.-typ. sec. XI* p. 173. Est in manibus nostris utraque editio et utraque rara, sed Ferrariensis multo rarior, ut animadvertimus et ex Buxtorffii, Mulleri, Freitagii, Clementis sententia comprobamus in priori illo opusculo. Liber in XII fontes, quilibet autem fons in aliquot palmas, seu minores sectiones dividitur, in quibus multa auctor contra christianos disputat. Quae is ad Dan. VII 13 fonte VIII palma IX adversus servatorem nostrum conscribit, cum lat. versione ac confutatione

Cambridge University Press

978-1-108-05370-9 - Bibliotheca Judaica Antichristiana: Qua Editi Et Inediti Judaeorum
Adversus Christianam Religionem Libri Recensentur

Giovanni Bernardo De Rossi

Excerpt

[More information](#)

I I

exhibet Carpzovius in *Disput. acad.* diss. ix, ea vero quae de LXX hebdom., Hulsius in *Theologia judaica*. Huc etiam pertinet, Wolfio teste, Varenii *Refutatio decem characterum de Jesu non Messia* 4. Rostoch. 1669. Totum librum latine verterat Buxtorfius filius, sed non edidit. V. Buxtorfii nepotis *Catalecta philol. theol.* p. 442, et *Catal. bibl. Spizel.* inter mss. num. 147.

7 * Ejusd. משמיע ישועה *Masemìa jescuà*, *Praeco salutis*, in fol. sine loco, sed Thessalonicae anno 286, Chr. 1526, in 4. Amstel. 404, Chr. 1644, et Offenbaccii an. 527, Chr. 1767.

Thessalonicae prodiit prima illa rarissima editio, non Neapoli, ut notat Scabtaeus in *Sciftè jescenim* p. 505, nec CPoli, ut Majus *Vita Abrab.* p. 16. V. *Annal.* nostros *hebr.-ryp. a MDI ad MDXL* p. 29, et 60. Perperam etiam Neapolitana illa editio, et quidem non unica, sed duplex obtruditur in titulo postremae Offenbaciensis, quam vidi apud judaeos Liburnenses, ut perperam testatur Carpzovius *Disput. acad.* p. 92 CPolitanam extare in bibl. academica Argentoratensi. Quarta denique, sed non integra ac potiores tantum prophetias complexa, Helmstadii Winckleri cura vulgata est in fol. sine anno et loco notato, de qua Majus cit. l. et Wolfius t. 1 p. 635. „ Inter libros,

Cambridge University Press

978-1-108-05370-9 - Bibliotheca Judaica Antichristiana: Qua Editi Et Inediti Judaeorum
Adversus Christianam Religionem Libri Recensentur

Giovanni Bernardo De Rossi

Excerpt

[More information](#)

12

inquit Carpzovius cit. *Disp.* p. 1042, quos
luci publicae exposuit (Abarbanel), ut im-
pietate, si rem consideremus, ita, si tra-
ctandi modum, acumine palmam reliquis
sine dubio dubiam facit decantatum illius
משמ״ע ישׁועה. Auctoris institutum est in
hoc libro selecta varia septemdecim prophe-
tarum oracula explanare, על המור״ם מהב״ר על
הגאולה העתידה *quae necessario*, ut inquit in
praeft., *ostendunt redemptionem futuram*, שאין
דרך לפרשׁ בדרך רוחני על ענייני הנפש בלבד כאשר
quaeque nulla ratione ex-
poni possunt spirituali sensu de rebus ad ani-
mam tantum pertinentibus, ut obstrepunt gen-
tes et nationes, seu christiani, eaque de-
monstrare de futuris temporibus absolute in-
telligenda et adhuc implenda. Hinc de tem-
pore adventus Messiae, de ejus nominibus,
dotibus, characteribus, signis, operibus, re-
gno, victoriis, de judaeorum liberatione, de
edomaeorum seu christianorum destructione,
aliisque similibus argumentis perpetuo contra
nos disputat, plenissimumque sistit recen-
tioris judaeorum de Messia nobisque oppo-
sitaе theologiae systema.

* 8 Idem liber משמ״ע ישׁועה sive *Praeco sa-*
lutis in linguam latinam translatus ab Joanne
Henrico Majo filio 4. Francof. ad M. 1711.

Praemittitur Vita auctoris ab interprete
collecta, et adjiciuntur emendationes textus